

Rēzeknes Valsts 12. klases skolēni apmeklēja F. Trasuna muzeju “Kolnasāta” Rēzeknes novadā.

Ģimnāzisti 8. decembrī, pateicoties iniciatīvas “Latvijas Skolas soma” atbalstam, apmeklēja F. Trasuna muzeju „Kolnasāta” Rēzeknes novadā ar mērķi izzināt F. Trasuna personību un tās atspoguļojumu I. Ābeles romānā „Klūgu mūks”. 12. klases skolēni mācību procesā apgūst literatūras priekšmetā tematu „Teksts un indivīds”, lasot I. Ābeles romānu „Klūgu mūks”, tā galvenais varonis ir Francis Sebalds (F. Trasuns). Pēc muzejpedagoģiskās nodarbības latviešu valodas un literatūras skolotāja Irēna Prikule atzīst, ka “apmeklējums ir vērtējams kā pozitīvs ieguvums, iepazīstot F. Trasuna dzimtās mājas, vērtības, laikmeta liecības, pārliecinoties par spilgta indivīda personību un devumu cilvēku garīguma, izglītības un valstiskuma labā. Zinoša gide, kas pielāgo stāstījumu jauniešu uztverei”.

Skolēnu viedokļi par piedzīvoto:

Apmeklēt F. Trasuna muzeju jeb viņa dzimtās mājas „Kolnasātu” bija interesanti tieši no vēsturiskā aspekta. Ne vienmēr dzīvē ir iespēja redzēt kādas nozīmīgas personas mājas, it sevišķi, ja šī persona ir nozīmīga savas valsts vēsturē. Muzejā varēja iejusties sendienu atmosfērā. Tur bija vairākas ekspozīcijas, piemēram, senie darbarīki, kuri tika izmantoti lauksaimniecības darbos, vēsturiskas fotogrāfijas. Pateicoties gidei, uzzināju vairāk par Franča Trasuna dzīvi un darbošanos gan baznīcas, gan valsts labā. Labāk saprast iegūto informāciju palīdzēja saglabātās vēstules un personiskie priekšmeti. Lasot romānu “Klūgu mūks”, bija iespēja salīdzināt I. Ābeles tēlojumu ar vēsturiskiem faktiem un labāk izprast aprakstītās ainas. (Ieva Luīze)

Lai gan stundas tematikai- „Klūgu mūks” un Francis Trasūns- brauciens bija ļoti iederīgs, ekskursijas laikā neieguvu daudz jaunu zināšanu, taču guvu apstiprinājumu esošajām, ka arī bija interesanti redzēt Trasunu mājas. Lasot romānu, es nevarēju iztēloties, kā bija izvietotas ēkas un iekārtota apkārtnē, tāpēc „Kolnasātas” apciemošana palīdzēja vizualizēt Trasunu īpašumu. Bija saistoši apskatīt mājas iekštelpu izvietojumu, kas mūsdienai nav raksturīgs. Ekspozīciju izkārtojums radīja mājīguma sajūtu, šķita, ka mēs esam ciemos pie Trasuniem. Bija žēl, ka nav saglabāties stallis (toties tagad tur ierīkota izstāžu zāle), tomēr patika tā ārējais izskats, kas atsauc atmiņā no akmeņiem celtās senlatviešu ēkas. Pārsteidza izstāžu zālē esošais Trasunu dzimtas milzīgais koks. Esmu pārliecināta, ja laikapstākļi būtu labāki (sniegputenis, kupenas visapkārt, protams, taciņas bija iztīrītas), ekskursija būtu patīkamāka, tomēr Kolnasātas apmeklējums palīdzēja bagātināt vīziju par Franča Trasuna gaitām. (Betarise)

Šī gada 8. decembrī mūsu klasei bija iespēja apmeklēt F. Trasuna dzimtās mājas, muzeju "Kolnasāta" Sakstagalā. Ielūkojāmies 20. gadsimta vidē - dzīvojamajā mājā un mūra kūtī, redzējām arī krucifiksu. Gide mūs iepazīstināja ar dažādiem tā laika sadzīves priekšmetiem, kā, piemēram, sviesta spiedi. Tikām arī pie iespējas malt miltus. Aplūkojām un pētījām F. Trasuna lielo dzimtas koku. Ekskursija mums ļāva salīdzināt vai pat iztēloties dažādus notikumus, kas norisinājās I. Ābeles romānā "Klūgu mūks", kuras galvenais varonis bija F. Trasuns. (Endija)

Prieks par zinošo gidi, kura izcili izstāstīja par Franci un viņa dzīvi. Bija interesanti paklausīties par to, kā cilvēki dzīvoja agrāk, kādus darbarīkus izmantoja gan lauksaimniecībā, gan ikdienas

dzīvē. Šis brauciens man ļoti labi palīdzēja izprast viņa dzīvi un romānu "Klūgu mūks", kas būs atbalsts man recenzijas rakstīšanai.

Muzejs ir interesants, tāpēc droši varu to ieteikt apskatīt tiem, kas arī nākotnē rakstīs recenziju par I. Ābeles grāmatu "Klūgu mūks" vai arī vēlas labāk izprast Franča Trasuna dzīvi. (Liāna)

8.12.2022. es kopā ar saviem klasesbiedriem un skolotāju Irēnu Prikuli devos uz Franča Trasuna muzeju "Kolnasāta". Baltā ziemas rītā un putenī mūs sagaidīja muzeja gide, zinoša un gudra sieviete, stāstīja par Franča Trasuna bērnību, dzimtas mājām, par viņa izglītības posmiem, darbošanās sfēru un nozīmīgākiem notikumiem viņa dzīvē. Es uzzināju daudz informācijas gan par Trasunu, gan par viņa nozīmīgumu Latgales un visas Latvijas vēsturē, kas palīdzēs izprast I. Ābeles romānu „Klūgu mūks” Paldies par iespēju apskatīt tik izteikti stipra indivīda, Latgales baznīckunga un valstsvīra bērnības mājas, jo tas pavēra manam skatienam plašāku redzējumu, paplašināja zināšanas par Trasuna dzīves laiku, izglītības iespējām, liktenīgiem pavērsieniem. Ekskursija bija ļoti nozīmīga un svarīga iespēja, ko katrs no mums izmantoja lietderīgi. (Jūlija)

8. decembrī es apmeklēju Franča Trasuna dzimtās mājas „Kolnasātu”. Iepriekš jau biju izlasījusi I. Ābeles romānu „Klūgu mūks”. Ekskursija bija ļoti interesanta. Uzzināju tik daudz jaunas informācijas un faktu par Franci Trasunu, viņa devumu Latgales kultūras attīstībai. Gide stāstīja ļoti konkrēti, tāpēc informāciju bija viegli uztvert. Pats iespaidīgākais bija tas, ka mēs varējām redzēt mājas, istabu, kur dzīvoja Francis. Liels paldies par iespēju uzzināt tik daudz par stipru personību, bez kura, iespējams, Latgale nebūtu daļa no Latvijas! (Amanda)

Šo ceturtdien braucām uz Sakstagalu, lai iepazītu Franča Trasuna muzeju "Kolnsāta", kuras bija viņa dzimtās mājas. Ierodoties Sakstagalā, mūs sagaidīja gide, kura visas ekskursijas garumā mums palīdzēja izprast lietas, notikumus, kā arī stāstīja daudz par F. Trasunu, kas mums šobrīd ir svarīgi, rakstot recenziju par romānu „Klūgu mūks”. Gide izradīja un stāstīja visu - sākot no darbarīkiem, turpinot iepazīšanos ar dzīvojamo māju, ieklausoties fabulu lasījuma latgaliski, beidzot ar krucifiksu mājas tuvumā. Bija interesanti arī pavērot Trasuna dzimtas koku, kurš bija ļoti liels. Iesaku apskatīt visiem šo muzeju, it īpaši, ja ir jāraksta recenzija, jo muzejs palīdz izprast vairāk vidi, kurā bērnību pavadīja dzīvoja Francis Trasuns. (Marks)

Vakar, 8. decembrī, es un mani klasesbiedri kopā ar skolotāju I. Prikuli devāmies uz Franča Trasuna jeb mums pazīstamā „Klūgu mūka” muzeju “Kolnasāta”, kas atrodas Sakstagala pagastā - vietā -, kur viņa tēvs Staņislavs Trasuns bija iepircis zemi un dabūjis pašu muižas centru. Tā Trasuni šeit iedzīvojušies, radot priekšzīmi arī citiem zemniekiem un bijuši ietekmīga ģimene vēsturiskajās gaitās un pārdzīvojumos.

Gides pavadībā aplūkojām gan Trasunu māju, zirgu stalli, klētiņu, krucifiksu, akmeni ar iekaltiem 10 baušļiem - šīs un citas ir patiesās vēsturiskās liecības un nospiedums Franča dzīvei, Franča laika līnijām. 19. gadsimta saimniecības, lauksaimniecības, sadzīves priekšmeti, ornamentu un rīki palīdzēja labāk saprast vidi un Franča Trasuna bērnību. Uzauga zemnieku ģimenē, kur mamma Īva apdarīja visus mājas un kulinārijas darbus, gādājot par 7 dēliem un to mātēm, kā arī vīru un citiem mājiemītniekiem. Man arī bija iespēja to pieredzēt uz “savas ādas” - mēģināju aust un malt, kas bija interesanta pieredze (nenoliedzu, jāpielieto liels fiziskais spēks).

Vairāk atklāju Franča biogrāfiskās līnijas, taču iepazīnu stāstus arī par vecākiem un brāļiem. Spilgtākais fakts, kas palicis atmiņā, ir par skolas ierīkošanu “Kolnasātā”. Biju pozitīvi pārsteigta, uzzinot par atvēlēto istabiņu izglītojamajiem.

Muzejs noteikti ir liela vērtība ne tikai Latgales novadam, bet, runājot visas Latvijas kontekstā, ieteiktu interesantiem aplūkot klātienē. Franča Trasuna laicīgā un garīgā pietāte ir nesusi laurus un panākumus latviešu un latgaliešu vārda nešanā, tautas gara celšanā un spēkā. (Annija)

Foto no muzejpedagoģijas nodarbības apmeklējuma:

